GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **N^er. 16.** 6. Lutego 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z *Wiédnia d.* 28. *Stycznia.* —

N. Pan najwyższym Swoim listem gabinetowym z d. 19. Stycznia r. b. nagradzając okazane męstwo Porucznika okrętowego Dabovich z c. k. Austryjackiéj marynarki, w potyczce z Greckiemi morskiemi rozbójnikami — raczył mu dać order Korony żelaznéj trzeciéj klassy z uwolnieniem od taxy.

— Z *Węgier.* —

Gazeta połączona Budy i Pesztu z d. 17. z. m. donosi: »Deputacyja Sejmowa, art. 8. uchwały Sejmu z 1827 za potwierdzeniem N. Pana ustanowiona, i upoważniona, aby pod prezydencyją Jego Królewicowskiéj Wysokości Arcy-Xięcia Palatyna operat deputacyjny w skutek Sejmu z 1791 przejrzała, obrobiła i uzupełniła, zebrała się teraz od d. 20. t. m. w Peszcie. W tym celu przeniósł Jego Królewicowska Wysokość Arcy-Xiążę Palatyn mieszkanie swoje z Budy do Pesztu do pałacu Hrabiów Karoly, gdzie się odbywają posiedzenia deputacyjne, które się rozpoczęły w d. 22. t. m. wieczorem o godzinie 5.« (*G. W.*)

Artykuł Gazety powszechnéj z d. 28. Grudnia r. z. datowany z Warszawy pod d. 11. wspomnionego miesiąca, powiada: »iż w Brodach podczas oclenia obcych towarów tak dalece przyszło do nieprzyjemnych wypadków, iż władze obustronnych pogranicznych prowincyj wdać się musiały.« — Upoważnieni jesteśmy (mówi Dostrzegacz Austryjacki z d. 30. Stycznia r. b.) wiadomość tę ogłosić za bezzasadną.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Ministerstwo spraw zewnętrznych ogłosiło w Lizbonie w d. 5. z. m. następujące uwiadomienie: »Na rozkaz rządu Jego Katolickiéj Mości oznajmiono wszystkim emigrantom Portugalskim w kraju Hiszpańskim będącym, o wyjeździe z Wiednia, jakoteż o sposobie myślenia Jego Królewicowskiéj Mości Infanta Dom Miguela. — Oraz zawiadomiono wspomnionych emigrantów iż, gdyby się którykolwiek z nich ważył rząd Hiszpański skompromitować, z największą surowością zostanie z Hiszpanii wysłany. (*D. A.*)

Hiszpanija.

Monitor donosi z Madrytu pod d. 7. Stycznia; »Zdaje się, iż pomiędzy osobami, które przez zeznania byłego dostawcy wojskowego, Marco del Pont skompromitowane zostały, jest kilku członków Rady stanu. Prezydent sądu domowego i nadwornego alkadów, Don Fernando del Pino, upoważniony do prowadzenia téj sprawy, nie dawno, przy sposobności, gdzie namieniał o amnestyi, miał się wyrazić, iż Rada stanu, (któréj większość, jak wiadomo oświadczyła się za tym środkiem) w swojéj własnéj czyniła sprawie. — Miejsce Prezydenta Kommissyi upoważnionéj mieć dozór nad zapisami do wielkiéj księgi, uwolnione przez śmierć P. Calderona, poruczone zostało honorowemu Radcy stanu, Stefan Lozano dę Torres, Margrabi Casa Lozano, z tém oznajmieniem, iż mianowanie jego dotąd nie będzie miało mocy dopóki nie złoży taxy od wielkiego krzyża orderu Karola III. — Dziennik: *Correo-Mercantil* wychodzący w Kadyxie donosi pod d. 1. Stycz., iż stósownie do uwiadomienia urzędowego, datowanego z d. 27. Grudnia, które Jeneralny Kommendant tamecznéj przystani, przesłał Izbie handlowéj Kadyxkiéj, okręt linijowy el Soberano, wraz z fregatami: San Fernando, Veloz-Pasagera, Arica i Speculation, wyjdą pod żagle do wysp Kanaryjskich. — Ceny niektórych gatunków tabaki zostały niedawno na mocy wyroku król. znacznie zniżone; środek ten dla konsumcyi korzystny może stać się i dla kraju pożytecznym, ponieważ przez to obejdzie się bez kolumn ruchomych, które dotąd dla niedopuszczania przemyceń z wielkiemi kosztami musiały być utrzymywane.« (*D. A.*)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Podług Kuryjera z d. 18. z. m. Gazeta nadworna Londyńska z tegoż samego wieczora podaje następujące osoby wyniesione do godności Parów: Sir Henry Wellesley, Poseł W. Brytanii na Dworze Wiedeńskim, mianowany jest Lordem Cowley; Sir William A'Court, na ostatku

Poseł Angielski na Dworze Lizbońskim i w takim samym charakterze przeznaczony na Dwór Petersburski, Lordem Heytesbury; a Sir Charles Stuart, Lordem Stuart. P. Lambton i P. Bootle Wilbraham zajmą miejsce w Izbie wyższej, pierwszy pod tytułem: Lorda Durham, ostatni pod tytułem: Barona Skelmersdale. Hrabia Roseberry i Hrabia Clamwilliam, mianowani są Parami Angielskiemi z zatrzymaniem teraźniejszych tytułów, a Mistres Kanning, (wdowa po zmarłym Ministrze) mianowana Vicehrabiną Kanning.

W d. 16. Stycznia były pokoje w Windsorze u Króla, na których znajdowali się między innymi: Lord Kanclerz, Xiążę Wellington, Lord Steward Minister domu królewskiego, Sir G. Cokburn, Sir W. Freemantle, i P. C. Arbutbnot.— Poczém nastąpiło posiedzenie rady tajnéj, na którój wzięto pod rozwagę dalszą prorogacyją Parlamentu, i uchwalono, aby takowy z d. 22. do d. 29. Stycznia był odroczony. Dla sporządzenia zwyczajnéj w tym celu odezwy, wydane zostały rozkazy. Lord Kanclerz pod nieobecność Xięcia Portland przewodniczył w radzie, po któréj Król dał Lordowi Kanclerzowi i Xięciu Wellingtonowi posłuchanie. (*D.A.*)

W d. 12. Stycznia udał się Infant Dom Miguel do Windsoru, dla pożegnania się z Królem. Z Windsoru pojechał Xiążę do Stratfieldsaj, mieszkania wiejskiego Xięcia Wellingtona. gdzie był na obiedzie i nocował. Dnia 15go t. m. zamyślał pożegnać się z zacnym Xięciem i udać się do Plymouth, gdzie wsiędzie na okręt i popłynie do Lizbony.

W Dzienniku: *Morning-Herald* czytamy, iż Infant Dom Miguel podczas ostatniéj swojéj bytności u Króla w Windsor uzyskał to, że wojsko Angielskie niezwłocznie opuści Portugaliją, i już w téj mierze posłał rząd rozkazy do Lizbony.

Infant Dom Miguel przed swoim odjazdem z Londynu, miał na polecenie Hr. Palmella postanowić, że Ministeryjum Portugalskie ułożone będzie w sposobie następującym: do spraw zewnętrznych: P. Guerreiro, teraz Poseł Portugalski w Petersburgu; do skarbu: P. Carvalho, teraz na tém miejścu; Ministrem wojny: Hrabia Villa-Real, ktory aż do przybycia P. Guerreiro zawiadować będzie sprawami zewnętrznemi; Minister sprawiedliwości: P. Leitao.

Donieśliśmy już o powtornéj przerwie w podziemnéj drodze pod Tamizą, przy którémto zdarzeniu 7 ludzi życie utraciło. P. Brunel, syn, opowiada ten wypadek w sposobie następującym: On i prawie 100 robotników pracowało w galeryi Nro. 1. blisko 359 stóp naprzód pod Tamizą. Aby roboty daléj posunąć, zaczęto rozbierać rusztowanie, które podpierało ziemię po obudwóch stronach rzeki. Nagle ukazała się dziura w łożysku Tamizy, prawie na sześć cali szerokości, tym otworem z taką gwałtownością cisnęła się woda, że trzech robotników wzrok utraciło. P. Brunel zskoczył z rusztowania, dla dostania się do wschodów szychty; lecz powrócił natychmiast, aby jeżli można ocalić nieszczęśnych robotników, których za sobą zostawił; pływając uchwycił jednego, i ciągnął go kilka sążni, lecz zmordowany musiał go jego własnemu zostawić losowi, i sam tylko z trudnością dostał się do wnijścia w tunnel.«

»Inni robotnicy, którzy byli po za galeryją Nro. 1., rzucili się do wnijścia, i aby drogę skrócić, biegli ku wschodom, wyłącznie tylko dla obcych zostawionym, lecz drzwi były zamknięte. Gdy do drugich wschodów przybyli już prawie po nad nich szła woda.«

PP. Brunel i Gravatt rozpoznawali w dniu 13. Stycznia nowy otwór w tunnelu za pomocą dzwonu nurkowego, i przekonali się, że jest długi na siedm do ośmiu stóp, a cztery do pięciu szeroki, i oświadczyli, iż nie tylko otwór ten będą mogli zatkać, lecz i całe przedsięwzięcie ukończyć. Nadzwyczajne koszta będą zapewne znaczne; »atoli« dodaje Kuryjer, który téj wiadomości udziela, »spodziewać się należy, że to prawie do połowy posunione dzieło nie zostanie zaniechane z braku funduszów. (*G.W.*)

Francyja.

Monitor z d. 19. Stycznia umieścił postanowienie królewskie, które Jenerałowi Vicehrabiemu de Caux, postanowieniem król. z d. 4. Stycznia mianowanemu Ministrem Sekretarzem zarządu wojskowego, nadaje tytuł Ministra Sekretarza stanu wojny, który z zastrzeżeniem prezentowania na miejsca uwolnione w wojsku, przez Króla Jmci Delfinowi poruczone, zatrzymuje atrybucyje, z których dawniéj składał się wydział wojny.

Według król. postanowienia z d. 16. Stycz., Minister spraw wewnętrznych, P. Martignac, sprawować będzie tymczasowo obowiązki W. Mistrza Uniwersytetu.

Monitor umieścił królewskie postanowienie z d. 20. Stycznia, które oznacza bliżéj attrybucyje Ministerstwa spraw handlu i przemysłu w Królestwie, uchwalonego postanowieniem z d. 4. Stycznia.

Postanowieniem królewskiém mianowany jest Pułkownik d'Hincourt ze sztabu jeneralnego, Jeneralnym Sekretarzem w Ministeryjum wojny.

Jenerał Leitnant Wolf, mianowany jest Prezydentem wydziału artyleryi.

Gazeta Francuzka donosi, że Vice-Hrabia Simon, Dyrektor nadobnych umiejętności i sztuk objął dozór nad drukarniami i handlem książek.

Deputowani znajdujący się w Paryżu otrzymali zapieczętowane listy dla otworzenia Izb w d. 9. Lutego.

Z Toulonu piszą pod d. 12. Stycznia: fregata Circe, pod Kapitanem Duval d'Ailly zawinęła onegdaj do tutejszej przystani. Z Toulonu odbiła ona w d. 12. Kwietnia r. z, i popłynęła do Martiniki, z tamtąd do Hajti, a potem do Sant Jago de Cuba, a na koniec do Norfolk, przystani w zjednoczonych Stanach Ameryki północnej, zkąd wyszła pod żagle w dniu 9. Grudnia.

Galiota la Torche pod rozkazami Porucznika okrętowego Deflotte, zawinęła onegdaj do naszej zatoki, z kąd wypłynęła była w d. 31. Sierpnia dla zasłaniania okrętów kupieckich, które na wschód płynęły. W d. 22. przybiła do wyspy Milo, a ztamtąd w dniu 5. Grudnia puściła się do Francyi.

Zamek na wyspie Scio, już pod ówczas był w takim stanie, że się miał poddać Pułkownikowi Fabvier a P. Rigny czynił przygotowania do uderzenia na rozbojników, którzy coraz zuchwalszymi się stają.

Bryg wojenny Holenderski, le Gier pod Kapitanem Wanson, zawinął tu onegdaj przybywając z Mahon.

Bryg królewski Alacrity, pod Kapitanem Chrinipaliere przybył tu w d. 11.; okręt ten wypłynął w d. 28. Pazdziernika 1825 z Toulonu, udał się do przystań południowo-amerykanskich, przybył tamże 31. Grudnia t. r. bawił do Sierpnia 1826, wyszedł pod żagle do Rochefort i zawinął tam 29. Września; d. 18. Listopada znowu z tamtąd wypłynął do Brazylii, stanął w Rio de Janairo d. 26. Grudnia; z tamtąd udał się na morze południowe, powrocił znowu do Rio, a d. 12. Listopada 1827 podniosł kotwicę, aby do Francyi powrócić.

Fregata Maryja Teresa pod Kapitanem Fouque zawinęła wczoraj do Toulonu. Należała ona do téj siły morskiej, która blokuje przystań Algierską; w d. 8. Grudnia rozłączyła się z nią, przybyła do Mahon w d. 10., bawiła tamże do 10. Stycznia, w którymto dniu wypłynęła, udając się do Toulonu dla naprawy.

Brygi Grenadyjer, Bocian, Smok i Gabara l'Emulation popłynęły do Kadyxu, Algieru, Alexandryi i Milo.

Gazeta Francuzka z d. 20. zawiera następującą wiadomość: Jenerał - Leitnant Mar. d'Aultane umarł nagle w Valreas departamencie Vaucluse. Uroczystość pogrzebu dała powód do tumultów w mieście. Niewiadomo jeszcze z jakich powodów Pleban w Valreas nie chciał dozwolić wprowadzić zwłok Jenerała do kościoła; wyższa władza duchowna wdała się w tę rzecz.

Na deputowanych z Korsyki wybrani zostali PP. Vatismenil Jeneralny adwokat przy Sądzie Kassacyjnym, i Rivarola. Pierwszy ma 38 lat, a zatém nie może być Deputowanym.

W d. 17. Stycznia zawyrokował Sąd pierwszéj instancyi w sprawie P. Cauchois-Lemaire i tegoż skazał na pięciomiesięczne więzienie i 2000 fr. kary pieniężnej, księgarzy Ponthier i Schubart każdego na trzy miesięczne więzienie i 500 fr. kary pieniężnej, a wszystkich trzech *in solidum* na zwrócenie kosztów sądowych; Drukarz Cosson uwolniony od oskarzenia.

Oto jest stan król. Francuzkiej marynarki: Flota, dobrze utrzymywane okręty linijowe, z których większa część znajduje się w Brest i Toulonie: Ocean, Majestueux, Austerlic, Wagram, Royal Louis, Montebello, Heros, Souverain, okrętów linijowych 8, każdy o 118 działach. — Trocadero, Commerce de Paris, Duc d'Angouleme, okrętów linijowych 3, każdy o 110 działach. — Foudroyant, Eylau, Jupiter, Jllustre, Diadem, Conquerant, Duquesne, Magnifique, Santi Petri, Neptun, Algesiras, Tourville, Weteran, okrętów linijowych 13 o 84 działach. — Boreas, Courageux, Wrocław, Dunaj, Ulm, Nestor, Marengo, Trójząb, Trajan, Gallier, Marsylija, Koloss, Scipio, Orient, Duguaj-Trouin, Superbe, Duc de Berry, Jean Bart, Triton, Krone, okrętów linijowych 21 o 74 działach. Razem 43 linijowych okrętów, mających 3780 dział na pokładzie.

Dalej fregat 14 po 64 dział, i 23 po 44 dział. Korwet trzechmasztowych 18 po 24 do 26 dział; wielkich brygów 15 po 22 dział; brygów mniejszych 30 po 16 do 18 dział; galiot-brygów 15 po 18 dział; galiot-brygów 19 po 10 do 14 dział, i nakoniec 90 okrętów mniejszą ilość dział mających.

Oprócz tego mamy na warstatach 19 okrętów linijowych, z których 12 mogą być spuszczone; fregat 15 po 64 dział, 12 po 44 dział, i mnóstwo korwet i brygów bombardyjerskich, i t. d. (*G. W.*)

Niemcy.

Izba Deputowanych Wirtemberskich odbyła w d. 16. Stycznia pierwsze posiedzenie. Na tém posiedzeniu odczytano dwa postanowienia król. tajnej rady, obadwa z d. 15. Stycznia.

Pierwsze zawiadomia Izbę, iż w skutek kontraktu przedaży między Koroną a Hr. Stadionem Warthausen, Państwo Warthausen w cyr-

kule Naddunajskim położone przechodzi na własność rządową, i że ztąd Hr. Stadion Warthausen z szeregu dziedzicznych członków Izby Magnatów, jakoteż posiadacze dóbr rycerskich cyrkułu naddunajskiego występuje i t. d.

Drugie postanowienie zawiadomia Izbę, że Jenerał Porucznik Hugel jest upoważniony mieć udział w naradach Stanów względem nowéj ustawy rekrutowania, jako Kommissarz Króla.

Z Monachium d. 16. Stycznia.

Jak się z pewnego źródła dowiadujemy, zawarty został traktat handlowy między Bawaryją a Wirtembergiem. Dla towarów kupieckich wszelkiego rodzaju ma już być od 1. Lipca r. b. wzajemnie obowiązującym, dla handlu bydłem i innemi gospodarskiemi przedmiotami wcześniej, i będzie dla obudwóch krajów wspólna taryfa celna względem obcych ułożona. (*G. W.*)

Rossyja.

— *Z Petersburga d. 12. Stycznia.* —

Przez reskrypt pochlebny pod d. 25. z. m. Jego Cesarska Mość raczył przesłać Jenerał-Porucznikowi Hrabiemu Wittowi kosztowną tabakierę, ozdobioną wizerunkiem Najjaśniejszego Cesarza, na znak wysokiego swego zadowolenia ze skutków, które ten Jenerał otrzymał już w administracyi ekonomicznéj kolonij wojskowych, pod jego zarządem będących.

Reskrypt Jego Cesarskiéj Wysokości Następcy Tronu Wszech Rossyj, Wielkiego Xiążęcia Alexandra Mikołajewicza, wydany do nakaźnego Atamana wojska Dońskiego, Jenerała Porucznika D. E. Kutejnikowa.

Dymitrze Joachimowiczu! Otrzymawszy list WPana pod d. 20. zeszłego Października, ze szczególném zadowoleniem przyjmuję wynurzone w nim w imieniu walecznego wojska Dońskiego powinszowanie, z okoliczności najmiłościwszego mianowania mię Atamanem wszystkich wojsk kozackich. Miło mi jest mieć nadzieję, że w czasie z odznaczającém wojskiem Dońskiem zasłużę u najukochańszego rodzica mojego na okazaną mi łaskę przez wybranie mię za Naczelnika wojska tak znakomitego ze swoich czynów i wierności dla tronu i ojczyzny. Przy téj okoliczności mam sobie za szczególniejsze ukontentowanie, zapewnić WPana o uczuciach mego osobliwszego ku WPanu poważenia.

Na autentyku własną Jego Cesarskiéj Wysokości Następcy ręką napisano: Alexander.

St. Petersburg d. 18. Listopada 1827.

N. Cesarz Jmć wydał nie dawno bardzo ważny ukaz dla handlu i przemysłu Państwa Rossyjskiego, w którym czytamy następujące nawet dla obcych uwagi godne miejsca: »Cudzoziemcy, którym według zasady ukazu z d. 23. Listopada 1825 dozwolono osiąść wewnątrz kraju i zapisać się do cechów, powinni być od czasu swojego zapisania do cechu uwolnieni na lat trzy od opłaty Koronie 20 rubli. Zapisywanie się onych do cechów nie ma onym być utrudzane. Cudzoziemcy w fabrykach i rękodzielniach, opatrzeni należytemi paszportami, będą mogli pozostać bez zapisywania się do cechu lub uiszczania jakiejś opłaty. Cudzoziemcom, którzy nie są jako zagraniczni goście zapisani, gdy żądają, wolno im będzie swoje kapitały, sztuki i rzemiosła do Rossyi wprowadzić, fabryki i rękodzielnie w miastach i obwodach zakładać, i zapisać się do giełdy, za niszczeniem zwyczajnéj giełdowéj opłaty, bez wnijścia przez lat dziesięć w poddaństwo Rossyjskie. Po upływie tego czasu obowiązani są albo wnijść w poddaństwo, lub swoje zakłady sprzedać. Zapisanie się ich do giełdy nastąpić powinno za pozwoleniem cywilnych Gubernatorów. Oprócz tego wolno jest Ministrowi skarbu nadać takim cudzoziemcom swobody na trzy lata. Gdyby takie zakłady obiecywały korzyści, i z tego powodu należało uczynić ulgę zagranicznemu fabrykantowi, wtedy Minister skarbu przedstawi tę okoliczność Komitetowi Ministrów. Podobnie zagraniczni fabrykanci mogą tylko swoimi fabrykatami handlować w miarę giełdy, do któréj należą.«

Dóm, w którym zeszła N. Cesarzowa Elżbieta zakończyła życie w Bielewie, a który przez skarb kupiony został, jest zamieniony w szpital na 24 wdów ubogich. Otwarcie tego pięknego zakładu nastąpiło w rocznicę skonu błogosławionéj pamięci Cesarza Alexandra.

Wiadomość o zniesieniu prelekcyj filozoficznych na Uniwersytetach Rossyjskich, w pismach publicznych umieszczona, jest zupełnie bezzasadną. Tutejsza Akademija umiejętności mianowała swoim korrespondującym Członkiem, statystyka, Professora Hassel w Wajmarze. — Powtórny pożar w mieście Abo wszczął się w nocy z d. 19. na 20. Grudnia. Chociaż silna była burza, jednakowoż natężone usiłowania gaszących sprawiły, że się nie spaliło więcéj jak trzy domy i jeden śpichlerz; drugi przez wczesne zrzucenie dachu i użycie sikawek został ocalony, jednak towary mogły ponieść szkodę. (*D. A.*)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Drukiem: Piotra Pillera.